

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 248.

V Ljubljani, v soboto 29. oktobra 1892.

Letnik XX.

Vabilo na naročbo.

S 1. novembrom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEČ“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. Četrt leta 3 gld.
Pol leta 6 „ Jeden mesec 1 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja:
Vse leto 15 gld. Četrt leta 4 gl. — kr.
Pol leta 8 „ Jeden mesec 1 „ 40 „

P. n. naročnike nujno prosimo, da nam pošljejo zaostalo naročnino.

Upravnništvo „Slovenca“.

Vabilo na javni shod,

kateri priredi

Katoliško politično društvo

dné 30. oktobra t. l. ob pol 3. uri pop.

v Kamniku

v Fischerjevih prostorih.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednikov.
2. Govor o I. slovenskem katoliškem shodu.
3. Govor o narodno-gospodarskih stvareh.
4. Govor o liberalizmu.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi najuljudnejše p. n. udeležence in po njih vpeljane goste

Odbor

Katol.-polit. društva v Ljubljani.

Sloga.

Vrišča in zabavljaja in zbadljivih, več ali manj dovtipnih govorov in spisov je na Slovenskem vzlasti zadnje dni toliko, da pač ni treba dokazovati, da sloga ni. Včeraj smo pojasnili še jedenkrat svoje stališče; pojem „vera“ tedaj ni čut, marveč — program, in v državah, ki so na temelju liberalnem osnovane, tudi državnoopravni program; ki ima v sebi načela za vsa vprašanja, ki se sedaj javno razpravljajo; „vera“ je program, po katerem se razgovarjamo o vsem in tudi iz prepričanja zahtevamo preosnove v šolskem, kmetiškem, rokodelskem vprašanju; iz prepričanja zahtevamo pravice svojemu narodu; s kratka: iz prepričanja zahtevamo, da se na temelju katoliških načel preosnuje vse javno življenje, da zavlada katoliške moralke „iustitia legalis“ in „iustitia distributiva“ po vseh, tudi po naši državi.

To izraziti je bil tudi namen prvemu slovenskemu katoliškemu shodu. Da je bilo nasprotstvo proti temu shodu tudi načelno, tega ni treba več dokazovati; saj se je ravno temelj naš krivo tolmačil in pobijal vzlasti v „Narodu“ in tudi posl. Šuklje je javno označil svoja temeljna nasprotna načela. Z načelnim nasprotnikom sloga ni mogoča, ker je konečni namen, določujoč vsa dejanja različna. V načelih ne moremo odnehati niti za las, niti se pogajati kakorkoli. Mnogo pa jih je pri nas, ki pravijo, da ne tajé načel, marveč trdijo, da le z nekaterimi osebami ne moremo shajati. Žalibog, da moremo mej takimi osebami imenovati najpreje osebo, katero najdelj in najvstrajneje napadajo naši listi in jej očitajo Slovence sovražne namene, namreč prevzvišenega knezoškofa ljubljanskega. Zadnje dni se je jelo trditi, da ga napadajo kot politika, ne kot škofa. Toda piškava je ta razdelitev! Vsacega pametnega človeka delovanje je enotno in mora biti enotno, če hoče sploh veljati za — pametnega moža. Enotno je zaradi tega, ker se vse delovanje ravna po nekem gotovem na-

menu in vsa posamezna dejanja so le sredstva v dosego tega namena.

Denimo, da bi tedaj kdo imel v resnici namen, Slovenstvu sovražni, n. pr. širiti germanizacijo ali kaj temu podobnega, potem bi tak človek vse, kar more, obračal v ta namen. Saj je znano naših narodnih odpadnikov javno delovanje, znano, kako zvito so vporabljali vse, kar je bilo količkej sposobno v to, da so nam škodovali. Preveč se znana imena teh ljudi, da bi jih bilo treba tukaj naštevati.

Škof s takim namenom bi tedaj tudi kot škof delal zanj. Kot škof nastavlja duhovnike, kot škof vzgaja mladi duhovski naraščaj, kot škof piše pastirske liste, kot škof pridiguje, kot škof odlikuje in kaznuje in vse to — se da vporabiti proti narodu, in gotovo bi se tudi vporabljalo, če bi bil namen delovanju — škodovati mu. — Zato ne velja razdelitev. Tudi škof kot škof bi v tem slučaju zlorabljal svoj sveti poklic in rimska stolica ga more obsoditi; pravice soditi ga namreč, razven papeža, nima nobena oblast na svetu, tudi deželni zbor ne, najmanj pa njegovi podložniki. Pritožbe pravico jim pa vsekako daje — cerkveno pravo.

Pri našem mil. knezoškofu pa mi in z nami vsak, kdor ga hoče poznati, a limine tajimo, da bi on hotel ustanovljati kako novo stranko, da bi on hotel škodovati našemu narodu, da bi bil on nasprotnik našemu jeziku ali našemu javno-pravnemu razvoju, nasprotno, z največjo ljubeznijo žrtvuje svoje moči za naš narod. Vedno in povsod je nastopil le kot katoliški škof, braneč katoliške vere načela in vcepljujoč katoliško zavest svečenikom in ljudstvu v srca. Največje objektivnosti, prizanesljivosti, potrpežljivosti mu nobeden ne more odrekati. In zato ga spoštuje njegovo duhovstvo in ponosno je nanj, tako da bo vedno protestovalo proti krivičnim napadom nanj, da bo vedno zahtevalo zadoščenja žaljeni časti njegovi.

Berite njegove pastirske liste; poslušajte njegove govore o birmovanju; berite njegov govor „o

LISTEK

Vpliv tragedije.

Slika iz pariškega življenja, spisal Evin.

Prvo dejanje veseloiigre je bilo končano. Zavesa je zdrdrala na pod, škripaje so se jele zadej premikati kulise, iz parterja pa je bučalo živahno ploskanje in tisoč klicev je zaorilo v dušljivem prostoru „Labiche, Labiche!“ — Tako se je zval pisec veseloiigre.

Suha, dolga postava slavnega pesnika vzdignila se je in na lahko poklonila se iz prve lože zbranimu občinstvu. In na novo so zadoneli klici: „Vive, Labiche, vive!“ in zveneli po dvorani in na novo se je na lahko poklanjala elegantna postava. Videlo se mu je, da ni prvič skušal radosti takega slavlja.

Mlad, skoro bi lahko rekel krasen človek lokavega obraza, vlekel je že itak na visokem vratu kipečo glavo svojo še više, da bi bolje premotril slavljenca. Potem so se mu zresnile črte na živem obrazu, zamislil se je.

„Eh bien“, in obraz se mu je lahko zavlekel na smeh, tako da so se mu malicijozno obkrožili bujni ustni, „eh bien“, tako pojde! — Tesneje je zapel lahko suknjico in spustil se je v gnečo:

Plosk in vik je potihnil in obiskovalci so trumoma odhajali na ulico, da bi v svežem zraku počakali drugega dejanja. Naš mladi znanec dostigel je srečno visoki portal in naglo stopal po razsvetljenem hodniku, odrijava na obe strani odhajajoče občinstvo. Kmalu je bil pri prednjih ložah, obstal pred prvo zamišljen, potem pa hlastno odprl vrata. — Pesnika ni bilo. „Parbleu“, siknil je mej zobmi in odšel. Nedaleč od lože je obstal in zrl na vrvaajoče ljudstvo. „Diable, stavec me pusti dolgo čakati, mille diables“, mrmral je tiho.

„Vendar, post tot discrimina rerum —“ vskikne veselo. V istem hipu stopal je počasnim, elastičnim korakom proti omenjeni loži slavni Labiche. Duhoviti obraz zrl je milostno na ljudstvo, zaleče se v gledališče, temno oko je koketno pomežikavalo mladim in priletnim damam v bliščečih toaletah in na lahko se mu je pripogibala glava. Kraljevskim dostojanstvom stopal je v ložo. Za njim pa je vstopil mlad človek globocimi pokloni.

„Mille pardons, imam veliko prošnjo. Obvzet od Vas galgenija, drznem se Vas nadlegovati s svojimi pesniškimi prvenci.“ Vzdahnil je ponižno in se zopet globoko poklonil.

Malo je dvignil glavo naprošenec in motril nekaj časa prosilca. Neznani mu je bil do cela.

„Gotovo, s quartier latin, cives academius“, rekel je tujeu ironično. Oni pa se je le zopet in zopet udvorljivo poklanjal.

„Qui excellence“, pokimal je z glavo. — Akopram mu je bil z dekretom meščanskega kralja Louis Philipa zlega spomina podarjen ta naziv, vendar so se novega dostojanstva privajali teško na njegovo veliko žalost stari znanci. Ugajati je jel mladi mož njegovi nečimernosti, njegovemu slavo-hlepju, dasi mu preje ni bil povsem povšeči lokavi pogled sivih oči.

„Incipiens in Vi bi radi ocene, protekcije?“ S temi besedami se je obrnil popolnem k tujeu.

„Lahko pridem jutri, excellence, sedaj se prične drugo dejanje in nerad bi zamudil besedice iz krasne komedije“, globoko se je naklonil in skoro stekel po hodniku.

„Venez, venez“, namignil je dobrotnim nasmehom, kakor Olimpiški Cevz, zroč na dim prazničih se ognov. Kadilo tujčeve mu je zmešalo možjane.

* * *
Dolgočasen, oblačen dan je legel na mesto pariško. Ni pot proti Versailles-u, obsejana s krasnimi vilami, ni kazala navadne živahnosti. Poredkom so odmevali koraki po kamenitem tlaku. Tri četrt na enajst! Ali je v Parizu vse zaspalo?

katoliški zavesti" in — presoajte že enkrat trezno svoj čisto surovi fanatizem proti njemu. — Ljudstvo ga ljubi, ker ga pozna, in te ljubezni mu nobeden ne odvzame; vi ste mu nasprotni, ker ga ne poznate in nečete poznati. Zato, da ga spoznate, pa ni treba predenj — po kolenih. Dovolj o tem!

Druga oseba mej najbolj sovraženi na Slovenskem je dr. Mahnič in „Rimsk. Katolika“ so-trudniki v obče. Večina, ki zabavlja proti njemu, ni brala njegovih spisov in ga brez preiskave — obsoja. Trezne sodbe še ni bilo o njem čuti od radikalne gospode. Reci Mahnič, in — krč se poloti vsega, kar se v „Narodu“ misli uči.

Najpristneje izjavo, kako sodite o dr. Mahniču in njegovih ožjih prijateljih, tedaj kako mislite o vam najneljubših osebah, pa vam tukaj kar pretiskujemo iz „Rimskega Katolika“ zadnje številke (str. 277 nasl.) Govori se sicer samo o „Rimskem Katoliku in njegovih sotrudnikih“, a privzemite še „Slovenca“ in njegove sotrudnike. — Če ste za načela in če vam osebe ne godijo, čujte tedaj dr. Jos. Pavlico v imenu dr. Mahniča in tudi v našem imenu resno ponudbo za slogo:

„Dolžili so nas, da je naša ošabnost in oblastnost, naša netaktnost in brezobzirnost — druge naše lepe lastnosti so: Nimamo ni vesti ni srca, smo nestrpní farizeji, licemerci, herostrati, lanzknehti, brez krščanske ljubezni itd., polni sovraštva do bratov: omnium peripsema — baje kriva, da ni mogoče do sprave na Slovenskem. Radi tega izjavili smo slovesno na katoliškem shodu, da nam je vsake razžalitve od srca žal, da smo gotovi, prositi odpuščenja vse dobro, kršanski misleče gospode, katere smo razžalili: in sicer ali v listih ali pa na katoliškem shodu; radi damo polno zadoščenje vsem razžaljenim gospodom, ki vsprejmo program prvega katol. shoda.“

Zagotavljamo tudi, da mi ne bomo nikomur na poti v javnem življenju, ker nam je naše vzvišeno sveto zvanje prelubo, da bi kdaj silili na politični oder.

Za tega del bodi tudi vsem dovoljeno, naše osebe čisto prezreti. Ne moti torej nikogar brezpotrebna skrb, kako se domeniti s sotrudniki „Rimskega Katolika“. Do nas niti ni treba. Nam ni treba nobene časti ni od zgoraj, ni od z dolaj. — (Tako je! Pritrujemo iz polnega srca besedam pisateljevim — mi ne iščemo ničesar za se — niti celó pripoznanja ali pohvale! — Op. vred. „R. Kat.“)

Prosimo edino, naj se vsprejme program prvega slov. katoliškega shoda, ki je program naših škofov, in mi bomo z veseljem pozdravljali vsa društva, vse časopise, vse poslance in voditelje. Ako jim je prav in ljubo, ponujamo jim že naprej gmotno in duševno podporo. Ako pa nas nečejo, bode nam tudi prav, mi si že sami najdemo dela.

Do zdaj ne vemo, ali je kdo pristal na našo od srca nam izišlo ponudbo in nič ne mara, da so

baš naše osebe krive, da nekateri gospodje prezirajo program katol. shoda.

Za tega del pa prosimo druge prijatelje katoliške misli, kojim je Bog dal več spretnosti in takta, naj za večjo čast božjo in za blaginjo našega ljudstva prigovarjajo vsem katoliško mislečim možem, naj se vendar združijo in necessariis, t. j.: naj sprejmo idejo in program katol. shoda.“

Toliko o osebah. Če tedaj pridejo drugi ugovori: „Hm, prvi slovenski katoliški shod! Ne morem biti zanj. Ta je to-le rekel ondudaj, ta zopet to; to se je premalo poudarjalo, drugo prezrlo; o slovenskem vseučilišču niti besede, slovenska gimnazija samo jedna“ in temu podobno se čuje. — Zopet navajamo imenovani spis doslovno v tej zadevi:

„Naj pa nihče ne misli, da mora vsaki prijatelj katoliškega shoda podpisati vse besede, izgovorjene v odsekih ali na slovenskih shodih. (Načela so jasna; v posamnostih izvajanja bodi svoboda. Nekatera vprašanja, ki s tem, da se niso na prvem slovenskem katoliškem shodu reševala, niso že rešena. Svoboda, na katoliške vere podlagi, je tudi program. „In dubius libertas.“ — Op. pis.)

Niti sv. pisma besede (voces) nas toliko ne vežejo, a kam li besede tako različnih govornikov. Radi ene ali druge neresnične ali neumestne, morda celó žaljive besede ne smemo se cepiti. Kdor zahteva, naj mu katoliški shod do besede vstreže, zahteva nemogoče stvari. Znané besede sv. Avgustina: in necessariis unitas, bi krivo razumeli oni, ki bi zahtevali, naj podpisemo vse do besede; ali prav tako krivo so razumeli sv. Avgustina ona društva, oni listi, oni politiki, ki menijo, da smejo radi enega njim neljubega govora, ali radi ene besede prezirati katoliški shod in cepiti se od njega. Radi nebitvenih stvari ne sme nikdo v razkol.

Tudi bodi vsem svobodno govoriti in pisati, da smo mi katoliškemu shodu več škodili, nego koristili. Ali smo kaj koristili ali ne, ne vemo, trpeli smo gotovo in želimo samo, naj nam od vsega trpljenja ostane vsaj en križec za grobom.

Menimo, da smo jasno govorili.“

Napoglavitneji pa je ta-le odstavek, katerega podajemo po besedi tudi v svojem imenu:

„Ponavljamo tedaj odkritosrečno prošnjo do onih spretnih gospodov, naj srede izvedejo, kar smo mi zastonj poskusili doma in na shodu. Bog daj, da bi mogli kmalu poročati veselo novico: Na Primorskem, na Štajerskem, na Koroškem prisegli so voditelji in ljudstvo za njimi na zastavo prvega slovenskega katol. shoda v Ljubljani. Tak mir, taka sprava na podlagi enotnih krščanskih načel ima biti sad katol. shoda.“

Živela sloga na tej podlagi! Dru-gačna ni mogoča!

post victoriam festa ad maiorem gloriam nostram et ad plenitudinem notrae — borsae.“

Staremu latincu ni v naglici prišel v spomin boljši izraz in le težko ga je izvil iz grla.

„Pridem, posodim, a sedaj k Labichu.“ Zadnje besede rekel je bolj sam zase. Vendar jih ni preslišal sitni kolega.

„Kaj mu neseš, scripta!“

„Ne, manuscripta!“

„Poezije, drame, komedije ali kali?“

„Stare reminiscence in nove plagijate! Sedaj me pusti!“

„Lisjaka v kurnik!“

„Ali volka mej ovce, kakor hočeš, samo pusti me.“

„Na svidenje zvečer, počta laureatus!“

„Pa kje, ubique locorum te ne morem iskati.“

„Nro 12, Champs d' Elyées, souterraine“, bil je kratek odgovor. Verna družnika sta se razšla.

„Zvit je moj prijatelj, ali kako pride ta Saulus mej proroke! — Ni bil zastonj scalaris sanctissimae theologiae universitatis Sorbonnensis in temporibus illis... In jaz! Oh, regime de Louis Philippe, nisi vreden luči sveta, da pustiš stradati take duhove!“

Potem se je izgubil v temi. — — —

(Koniec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. oktobra.

Notranje dežele.

Liberce in Taaffe. Bivši liberški župan in podžupan bila sta pri grofu Taaffeju, in mu izrekla zvestobo in udanost Liberčanov do cesarja in države. Grof Taaffe je obljubil, da bode te izraze udanosti sporočil cesarju. Župan in podžupan sta menda pro-sila, da bi ministerski predsednik jima izposloval svidenec pri cesarju, pa nista ničesa opravila. Zastan razpusta liberškega mestnega zbora, je pa rekel ministerski predsednik, da on ničesa storiti ne more, dokler se ne vložijo nobena pritožba.

Galicija. Deželni odbor se je obrnil do okrajnih odborov, da poizvedujejo, kaj je krivo, da se v vedno večjem številu kmetje iz Galicije izseljujejo v Rusijo in kako bi se dalo to izseljevanje preprečiti. Ker se je izseljevanje takó razširilo, je gotovo, da ima svoje vzroke v socijalnih razmerah, če tudi se ne da tajiti, da agitatorji zapeljujejo narod. Sprva so se mnogi izseljenci povrnili, ali sedaj pa vsi odhajajo bolj v sredo Rusije, kjer se popravoslavijo. Deželni odbor je pa naročil tudi državnim poslancem, da naj vlado opozorijo na to stvar. Deželni zbor bode v prihodnjem zasedanju se tudi bavil s to zadevo.

Ogersko. To, da je dvor nakrat se preselil z Ogerskega, je kaj neprijetno dirnolo Madjare. Vsi njih listi v jedno sapo zagotavljajo udanost madjarskega naroda do krone. Jeden list celo trdi, da je vse bilo le komedija, a katero nekateri hočejo slepiti starega Košuta. Opozicijski časopisi zagotavljajo, da je ves upor veljal le vladi, ali proti skupni vojski nemajo ničesa. Ko bode odstopil Szapary, bode vse lepo v redu. Ti imajo deloma prav. Apponyi in njegova stranka bi morda res mirovali, ko bi se vlada vzela iz njih srede. Če bi se pa Apponyi ne poklical na krmilo, nasprotoval bi ravno tako novi vladi, kakor sedANJI. Skrajna levica bode pa nasprotna vsaki vladi, katere ne bode za odločitev Ogerske od Avstrije v vseh stvareh, izimši osebo vladarjevo. To, da je po madjarskih listih zavladała taka poparjenost, je pa najboljši dokaz, da se z odločnostjo lahko naredi konec madjarski prevzetnosti.

Vnanje države.

Francija. Trinsemdeset radikalnih poslancev je pod predsedstvom Clemenceau-a se posvetovalo o razmerah v Carmaux-u in sklenilo, se potezati za amnestijo obsojencev. V zbornici je vsled tega sklepa Terrier predlagal amnestijo in za svoj predlog zahteval nujnost. Ker ni vlada ničesar imela proti nujnosti, razpravljalo se je takoj o tem predlogu. Minister javnih del se je izrekel proti amnestiji, pač pa je obljubil, da predsednik republike pomilosti obsojence, kadar drugi delavci začno delati. Zbornica je potem Terrierov predlog z veliko večino zavrgla. Radikalec Dumay je predlagal, da se iz Carmaux-a odpokličejo vojsaki. Ministerski predsednik se je izrekel proti temu predlogu, ker je dolžnost vlade, da skrbi za mir in red. Dumay-ev predlog je potem zbornica odklonila. Ravno tako je bil odklonjen predlog poslanca Lafargue-a, da bi tovarnarji le s posebnim vladnim dovoljenjem smeli v delo vsprejemati tuje delavce.

Italija. Ministri imajo drug za drugim volilne govore. Minister vnanjih stvarij govoril je v Turinu. Naglašal je, kakor tudi drugi njegovi tovariši, da se troški za vojno ne dajo več pomanjšati. Italija želi miru, ali da se mir ohrani, treba je močne vojske. Ze Cavour je rekel, da močni batalijoni in dobri zavezniki so najboljša podpora pravice vsakega naroda. Italija mora zatorej tudi gledati, da zaveznikov ne zgubi. Zavezniki bodo pa v Italijo imeli zaupanje samo tedaj, če bode imela močno vojsko. Sedanji italijanski zavezniki so zanesljivi. Celó premembe vlad niso omajale teh prijateljev. Tudi Anglija je pod novo vlado ravno tako prijazna Italiji, kakor je bila poprej. Koncem je govornik se še spominjal Kolumbovih slavnosti v Benetkah, ki so pokazale občno miroljubje, in o potrebi nekaterih gospodarskih reform. Posebno novega minister ni povedal. Skoro vse, kar je on govoril, so že drugi povedali pred njim.

Rumunija in Grška. V Zappovi zapuščini se ne gre za 20 milijonov, kakor se poroča od grške strani, temveč le za kacic 5 ali 6 milijonov frankov. Zappa je pač zapustil 20 milijonov imetja, ali mnogo tega imetja je v posestvih na Turškem in grških državnih papirjih. O tem imetju bodo pa razsojevala turška in grška sodišča. Rumunska sodišča imajo pa odločevati le o zapuščini, kolikor jo je v Rumuniji. Rumunija je že tudi popražala nekatere vlasti, kako sodijo o tej stvari, in je dobila največ odgovorov, ki odobravajo njeno stališče. Zategadel pa tudi Rumuni ne mislijo odienjati, če tudi diplomatski odnošaji z Grško dalje časa ostanejo pretgnani.

Nemčija. V angleških listih je čitati malo neverjetna novica, da Vatikan pregovarja nemške katolike, da glasujejo za vojaške predloge. Državni kancelar je baje obljubil, da se potem pokliče jeden katolik v vlado. Baron Hyene bi baje zamenil Maltzana.

„Louis Philip, malo storiš za Pariz“, hudovala se je medla oseba v megli, „po dnevi že moram z lučjo iskati Parižanov.“ Mračen vzduh pa je pokrtil z večnim molkom nezasišana veleizdajstva.

„Aha, vendar jeden“, vskliknil je in ozrl se naglo proti prišlecu, ki je stopal brzih korakov mimo njega.

„Že zopet nič, ta je suh, kot poper, moj nekdanji kolega iz Sorbonna. Prava tička sva bila, a slednjič so naju spodili, da, spodila nas je ta societé noire.“

„He, monsieur Grigot, domine Sebalde, kam tako naglo“, vprašal je in vstopil se pred osuplega sprehajalca.

„Za danes sem Floquet, mr. Durand.“

„Signor Floquet torej, kako se imate?“

„Dobro, ali na kaj ti tukaj prežiš“, rekel je prišlec, katerega smo že čuli v loži Labichovi.

„No, na tebe ne, na poštene ljudi, na poštene!“

„Nove žrtve tvojemu nenasitnemu žepu.“

„Apropos, mi li moreš posoditi za današnji večer tvoj salon-frak in cilinder à laque?“ vprašal je oni smejljaje.

„Kaj imaš zopet, stari lisjak?“

„Nove kure, saj sem že rekel. Neumne živali, ti rečem, a denarne. Bête d'ôr, vient, obhajati čemo

Izvirni dopisi.

Iz dežele 22. oktobra. Zgodovinski faktum je, da je bil katoliški shod v Ljubljani in da je bil prepotreben. To potrjujejo njegovi nasledki. Kaj lepo in ginljivo se oklepa verno ljudstvo, osobito po katoliškem shodu, svojega višjega pastirja, ter mu v priserčnih izjavah izraža svojo najspodobnejšo vdanost in najrečje spoštovanje. Globoko je zbudila nasprotnike očitna in krepka izjava prevzvišenega knezoškofa, ko so to vdanost in solidarnost duhovščine s svojim škofom tako lepo povdarjali v nepozabni — res apostelski propovedi v stolni cerkvi na katoliškem shodu. Od tod sedaj pri nasprotnikih tolik strup laži in obrekovanja.

„Sl. Narod“ se je čudom čudil, kako more reči mož dr. prava, da ne laže in da lagati ne bo? Čudno uslugo pa je v istem podlistku ponudil gg. drom. prava pisec: „Kakošen advokat bo g. dr. S. ako ne bo lagal?“

Prav po šolskih vprašanjih in odgovorih mu je „Narodu“ dokazal „Slovenec“, da so od „Naroda“ iznajdene okrožnice izmišljene, in „Narod“ v št. 240 vender pravi, da mu je dosti, da pravi „Slovenec“ da je okrožnica objavljena v št. 238 po Narodu istinita in avtentična, kar ponavlja tudi pri izjavi stolnega kapitlja. Od „štirih“ okrožnic iz knezoškofijskega dvorca je „Narod“ sanjaril in dosti mu je eno, še to privatno in na prosto voljo puščeno povabilo. In v isti št. 240 trdi Narod, da zamorejo le Mabničevi učenci dokazati v 19 poglavjih, da 3 krat 3 ni devet — in pak, da je le on resnico govoril. Kako pa bodo zdaj „Narodovi“ učenci sukali besedo ali peresa dokazovaje, da je ena — štiri in da so oni „principijelno v pravici“. Izmišljije „Narodove“ o štirih okrožnicah iz škofovega dvorca je debelejša laž kot da je ena štiri, kajti tudi ene niso dobili iz škofovega dvorca, ker je bilo ni.

Pa to ni edina debela laž „Narodova“ in obrekovanje prevzv. knezoškofa. V št. 236 „Narod“ v uvodnem članku „Udanostne izjave“, napada prevzv. knezoškofa zaradi govora pri katoliškem shodu, ker so izrekli „passus“, da je šel Božji sin v smrt kot žrtva krive narodnostne ideje. Tu v cerkvi je vender škof govoril kot škof in kot škof razlagal besede sv. pisma. Kako to, da ga tudi zaradi tega napadajo naši liberalci, ki trde, da v verskih rečeh škofu in njegovim namestnikom ne odrekujejo pokorščine.

V isti št. 236 piše „Narod“: „Poroča se nam o službenem potovanju „ad hoc“ — (udanostne izjave) nekega višjega ljubljanskega duhovnega dostojanstvenika... itd. — „Narodova gospoda“! imenujte nam, in dokažite službeno potovanje višjega duhovskega dostojanstvenika „ad hoc“ in po vašem mnenju zapadenih 250 gld. dobota!“

V isti št. 236 piše „Narod“: „Prav je, ako prebivalstvo pri vsaki umestni priliki izkaže udanost svojem vrhovnemu dušnemu pastirju, dočim ga kot takega nihče in nikdar napadal ni.“ — Na to izjavo drzujemo se poprašati svoje ljubeznjive nasprotnike: Ali Vam ni znano, da gredo škofje kot „vrhovni dušni pastirji“ posvečevati cerkve in delit zakrament sv. birme? Ali Vam ni znano, kdo in zakaj je pripotoval kdo Vaše stranke v „starodavni verni Kranj“ „ad hoc“ — agitovat naj se saj kolikor moč zapreči prevzv. knezoškofu kot „vrhovnemu dušnemu pastirju“ — ovacija? — Še eno prašanje: Ali Vam ni znano kako „olikano ali kali — so sramotili somišljeniki Vas liberalcev — brezvercev najčastitljivi obrede posvečanja katoliških božjih hiš, tako da jim je ali pa bo po oblastvih prisojeno segati v žep za plačilo glob ali se celo pomakniti za „kulise“ jetnišnice? — Kdo meče pesek v oči ljudstvu, ki sicer razjarjeno od takega vedenja domačih „olikancev“, se je vender vedlo dostojno in vzgladno. Tukaj menda je pač umestno svarilo: „Bodite previdni!“

Evo je „Narodovec“ taktike. Farizejsko zasledujejo, osobito po svojih najzvestejih „brateh“ liberalno-brezverskih učiteljih in + + notarjih — čast pa, komur čast, vsi niso taki — in po drugih vse gibanje duhovnikov. S kako zlobnostjo se slabosti posameznika duhovna razobešajo po javnem časopisju, da se grdi stan duhovenski in se mu spodkopava tudi najpotrebnejša veljava. Zase pa pa imajo geslo: po vedenju ne katerih po-

sameznikov ne sme se obsojati stranka. Zraven pa grožnje: Koliko še vemo! — Le še en dokaz prezlobnega obrekovanja. V št. 240 se drzne „Narod“ v dopisu iz dežele smešiti za katoliško stvar splošno, in za naš narod ter osobito za mladino prezasluznega kanonika in vrednika „Uboge Danice“ (izraz Narodov) preč. monsig. Luko Jerana. Če kdo, je ta mož res „osivel“ za blagor pravih in edinih svetinj našega milega naroda, za vero in pravo narodnost. Narodovec so mu želeli za vse to pripraviti dosti nevhvaležno vezilo za njegov imendan. Pač velja tu svarilo: Narod, ki svojih vrlih mož ne časti, ni vreden, da živi! Darovi duhovnov sploh niso po mnenju „Narodovih“ dopisnikov nič vredni, še manj ko nič vredni, ker so — „povračila“ in „brevirji“. — Tako je dostojno orožje v Narodni tiskarni! Sodbo o tem naj si vsakdo napravi sam!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. oktobra.

(Vdanostne izjave.) Občina St. Vid nad Ljubljano je po svojem občinskem predstojništvu poslala nastopno krepko izjavo:

Starišev žalost in veselje so njihovi otroci. Tudi Vam prevzvišeni naš nadpastir, čigar verni duhovni sinovi biti si v čast štejejo, bilo je že veliko bridkostij trpeti, osobito poslednji čas, zaradi zlobnih napadov slovenskih liberalnih listov na Vašo prevzvišeno osebo. Od druge strani Vam pa Bog pošlje toliko večjo tolažbo po verni vdanosti družih svojih ovčic, ki se tem tesneje oklepajo svojega od Boga poslanega višjega pastirja čim bolj je napadan. Popolno prostega nagiba se pridružimo tudi mi podpisani odborniki občine St. Vid nad Ljubljano zbrani vrsti Vaših zvestih, ter slovesno izrekamo svojo nevoljo nad nedostojnim pisarenjem proti prevzvišenemu knezoškofu, izražajoč Vaši prevzvišenosti v imenu naše občine svojo sinovsko vdanost: ter izjavljamo, da se popolno strinjamo z načeli izraženimi na prvem slovenskem katoliškem shodu. Matjan, župan; Tilen Kunaver; Franc Sušteršič; Val. Sušteršič; Franc Gutnik; Franc Jereh; Anton Čamernik; Val. Prah; Tomaž Arhar; Franc Koman; Franc Štrukelj; Val. Robida; Simon Jovan; Val. Babnik; Andrej Goljar; Janez Groželj; Anton Töfrrer.

Občina v Šet-Vidu nad Ljubljano 23. okt. 1892

Kolegijatnega kapitlja in dekanijske duhovščine novomeške prelepa izjava se glasi:

Podpisani kolegiatni kapitelj in duhovščina novomeške dekanijske izraža Vašej prevzvišenosti najtoplejša čutila neomejene vdanosti in največega spoštovanja gledé na zlobne napade, kateri zadevajo Vašo ekscelenco, našega od Boga nam postavljenega pastirja. Izrekamo tu javno pred vsem svetom, da smo z Vami enih mislij; poudarjamo, da obsojujemo soglasno z največjo odločnostjo, kar se govori in piše zoper I. slovenski katoliški shod in prevzvišeno Vašo osebo, njega milostljivega protektorja; javljamo slovesno, da činimo to popolnoma prostovoljno brez najmanjšega pritiska od katere koli strani, vedoč, da je to-le naša sveta dolžnost; naznanjamo očitno, da ga ni med nami, kateri bi soglasoval z onim shodom, ki se je osnoval v Ljubljani poglavitno zoper Vašo ekscelenco in I. slovenski katoliški shod prepričani, da je z nami istih mislij tudi druga duhovščina vladikovine Vaše; zatrjujemo pa tudi, da ljubimo narod slovenski, katerega člani smo, da se v tej ljubezni ne damo od nikogar osramotiti — a ljubimo ne samo telo, marveč veliko bolj neumrjoče dušo svojih slovenskih rojakov; narodnost nam je svetinja draga, a še dražja vera svéta, katero nam je prinesel božji Sin. Ekscelencia, pred pošteni, odkritomislečimi ljudmi pač nam ni treba braniti Vaše prevzvišene osebe; rečemo le, da z grenko britkostjo napolnuje naše srce žalostna resnica, da so ljudje, Vam podložni Slovenci, katerih ni sram prevzvišenost Vašo grditi celo z ostudnimi lažmi, ko nimajo istinitega vzroka. Prevzvišeni gospod, vdarci Vam namenjeni nas zadevajo, bolečina Vaša je naša bolečina — z Vami hočemo delati, z Vami trpeti z Vami po milosti Vašegomočnega zmagati. „Ako so mene preganjali, bodo preganjali tudi vas“, ta beseda Gospodova tolaži Ekscelenco Vašo — pa tudi nas do smrti prevzvi-

šenosti Vašej pokorno vdano duhovstvo. Podpisani je cel kapitelj, samostan in vsa dekanijska duhovščina.

Zupanija Vrbljenje-Strahomer je poslala tole lepo izjavo:

Dovolite da ponižno podpisani kmetovalci sedeči v občinskem zastopu zupanije Vrbljenje-Strahomer izrekajo Vam prevzvišeni knez in škof svojo neomejeno zvestobo, globoko vdanost in verno pokorščino, ter odločno obsojajo cerkvi katoliški in prevzvišeni Vaši osebi sovražno postopanje slovenskih liberalcev. Nam katoličanom so škofje in duhovni kakor angelji poslani iz nebes, ki nas vodijo po naukih svete vere v lepšo, večno domovino. Zato se pa mi svojega škofa in duhovnov ne oklepamo le s prijaznimi besedami, in z od dela utrujenimi in žuljavimi rokami, marveč s celim srcem, z dušo in telesom, ker smo prepričani, da so ti naši najboljši, najzvestejši prijatelji. Premilostni! naj slovenski liberalci in nasprotniki tudi zvedo, da nam v občinskem zastopu sedečim možem, pri vseh naših obilnih poljedelskih opravkih ostaja še toliko časa, da zamoremo pred vsem slovenskim svetom izreči jim grajo, da njih ravnanje ostro obsojamo, in da se z Vami, višjimi nauki, ter z načeli prvega katoliškega shoda popolnoma zlagamo. Zupanija Vrbljenje-Strahomer dne 23. oktobra 1892. Janez Glavan, župan; Martin Oblak, svetnik; Franc Mave, svetovalec; Jože Skraba, svetovalec; Matija Oven; Jožef Susman; Janez Meglic; Jože Predalic; Martin Tancik; Anon Tancik; Franc Pikamir; Martin Ferlan.

(Shod „Katoliško-političnega društva“ v Kamniku) se vrši jutri popoldne ob 1/3. uri v salonu gosp. Fischerja. Dnevni red smo že naznanili. Kakor se nam poroča iz Kamnika, je zanimanje za shod jako živahno, zato se je nadejati obilne udeležbe. Zadnje dni je „Katol. pol. društvu“ pristopilo v Kamniku lepo število udov.

(Bitva pri Kustoci.) Kakor omenjeno, je bila včeraj v redutni dvorani otvorjena razstava veleznami-mive plastične podobe „Bitva pri Kustoci“. Vsa podoba obseza 84 štirjiških metrov, na njej je razpostavljenih nad 100.000 vojakov, sevda palec visokih, vlitih iz cinka. Idejo tega dela je sprožil g. Emil Horwitz, ki je v Berlinu videl plastično podobo bitve pri Kraljevem Gradcu ter sklenil, s pomočjo veščakov narediti za vojaški muzej plastično podobo onega odločilnega trenutka v bitvi pri Kustoci dne 24. junija 1866, ko je ob 5. uri popoldne levo krilo avstrijske armade pod poveljništvom nadvojvode Albrehta po krvavem boju zasedlo vas Kustoco ter sosedne višave Monte Torre in tako odločilo avstrijsko zmago na italijanskem bojišču. Kot podlaga temu delu je bila taktična študija generala pl. Mathes-a, general pl. Arbter, načelnik vojaškega geografskega zavoda, je preskrbel plastično podobo bojišča, katero je po fotografskih kopijah prav naravno izdelal nadporočnik Guttenbrunner. Vsi predmeti, kot: vasi, hiše, drevesa, pota, vinogradi, s koruzo obsejana polja itd., so narejeni natančno po naravi. Pešci, konjiki, topničarji so prav po številu razvrščeni tako natančno, da marsikdo, ki je bil tedaj v krvavem boju, najde vrsto, v kateri je stal. Vse vojaške podobe so pobarvane, kakoršna je bila tedaj obleka dotičnih polkov. Na tem delu so porabili celih osem mesecev ter je stalo 21.000 gld. Kakor smo omenili, kaže ta podoba oni trenutek, ko je jeden polk sovražnikove divizije Govone z bajonetom branil Kustoco, dočim se je ostali del je divizije že umaknil proti Vilafranki. Z naše strani napadala brigadi Welsersheimb in Töply od Belvedera severno stran Kustoce, od zapada se bliža brigada Möring. Podmaršal Maroičić stoji s svojim štabom na višini Belvedera. Dolga topničarska vrsta veže ta del bojišča s severno stranjo Monte Torre, kateri v tem trenutku pešpolk Maroičić št. 7 odjemlje sovražnikovi diviziji Cugia; sovražnikovo divizijo Brixio napada avstrijska konjeniška rezerva. Vsakdo mora občudovati to krasno delo, katero ob enem s ponosom navdaje vsacega, kdor ljubi svoj dom in Avstrijo. Naj torej nihče ne mudi prilike, da si ogleda to spominsko podobo. — Včeraj popoldne so si ogledali to znamenito delo gg.: dvorni svetnik baron Hein, podmaršal vitez Schilhowsky, generalmajor pl. Fuchs, polkovnik vitez Gariboldi z mnogimi častniki, deželni glavar Detela z deželnimi odborniki in župan Grasselli.

(Novembarski avancement.) Predvčeraj je bil objavljen novembarski avancement. Med drugimi so povišani polkovnik nadvojvoda Francišek Ferdinand za generalnega majorja, nadvojvoda Leopold Salvator za polkovnika, nadvojvoda Oton za podpolkovnika, nadvojvoda Leopold Ferdinand za I. vrste poročnika redovne ladije in nadvojvoda Albrecht Salvator za nadporočnika pri husarskem polku št. 11. Za podmaršale je povišanih pet general-majorjev, za generale 13 polkovnikov.

(Poročil) se je danes na gradu „Douszyce“ pri Krakovem naš rojak gosp. Francišek Bazeljak, c. in kr. ritmajster in poveljnik deželnoobrambene konjice v Dalmaciji, z gospico Heleno pl. Ulemiecko. Novoporočenca potujeta v Rim. — V Novem Mestu se je danes poročil c. in kr. sodni pristav g. Karol Grabenc z gospico Mimi Gerdešičev, hčerjo g. Jos. Gerdešiča, predsednika tamošnjemu okrožnemu sodišču.

(Ogenj.) Sinoči po 5. uri je trikratni strel z Grada razžgal ogenj v mestu. Vse je vrelo v Gledališke ulice, kjer je gorelo pod streho svedčarja g. Oroslava Dolencea. Opoldne je dimnikar čistil dimnik, po njega odhodu so umele tram tik dimnika, nato pa streha, pod katero je spravljenega mnogo voska. Velika sreča, da so hitro zapazili ogenj in opozorili gasilno društvo, ki je takoj prihitelo gasiti in do 1/7 ure popoldne udušilo ogenj. Gosp. Dolencec ima precej škoda. Na lice mesta sta prišla tudi gosp. dvorni svetnik baron Hein in g. župan Grasseltli.

(Umrli) je dne 21. t. m. v Magju na Laškem gosp. Fr. Faleschini, star 76 let. Faleschini je zgradil Trnovsko cerkev v Ljubljani in še več drugih na Kranjskem.

(Nov denar.) Na Dunaju je za kovanje novega denarja v delu 25 strojev. V desetih urah se nakuje na enem stroju do 15 000 zlatih krog, drugega denarja 25 000 do 30 000 komadov. Stavilo delavcev se je pomnožilo od 140 na 250 mož.

(Dr. Jos. Hais.) kraljevinogradiški škof, je 27. t. m. na svojem gradu Hrastu pri Hrudimu umrl, kakor nam je sporočil brzojav. Rodil se je 4. febr. 1829 v Budijeticah budijskevške škofije. Leta 1851 posvečen je šel v Avgustinej, odkoder se je za malo let vrnil kot doktor bogoslovja domov. Nekaj časa je bil v duhovnem pastirstvu, kmalu pa je dobil stolico v semenišču, kot dekan budijskevškega kapitla je bil imenovan za škofa kraljevinogradiškega 27. maja 1875, in 8. avgusta je zasedel svojo škofijo. Vsi, ki so ga poznali, so z največjim spoštovanjem govorili o njem, hvaleč njegovo odločnost, njegovo modrost in vzlasti — njegovo dobrodelnost. Kraljevin Gradec ima gluhomem zavod in še več drugih dobrodelnih ustanov samo po njegovi izredni munificenci; tudi vsi kraji, koder ima svoja posestva, mu ostanejo za nebrojno dobrot brez dvojbe vedno hvaležni. Kaker je kot zvest Avstrijec vžival zaupanje svojega cesarja, tako je bil tudi vedno veren sin svojega naroda. Dolgo je bolehal; udano je trpel; upamo, da dobro pripravljen umrl. Bog mu daj večni mir, škofiji pa dobrega naslednika!

(Sedemnajsta slovenska posojilnica) na Koroskem ustanovila se je minolo nedeljo, dne 23. oktobra, v St. Lenartu „pri sedmih studencih“. Slovenskih posojilnic šteje Štajerska 22, Kranjska 13 (!!), a probujajoči se slovenski Korotan 17! Dokaz, da se s trdnjo voljo in odločno vztrajnostjo tudi v inače slabih okoliščinah more marsikaj dobrega doseči! Da nova posojilnica, kakor pred njo pike sestre, raste in se krepko razvija v korist ubogemu a vernemu slovenskemu oratarju, — v to pomozi Bog!

(Iz Šmartinega) pri Litiji se nam piše: V naši vasi bi bile kaj potrebne tri nove svetilnice, posebno ob zimskem času. Najbolj potrebna bi bila ob cesti od „Trga“ do „Pangerta“. Todi se največ vozi, posebno pa sedaj, ko gradé dolnjsko železnico. V tej ulici pa je tudi največja tema in utegne se zgoditi kaka nesreča. Upamo, da bode sl. vaško načelnistvo ustreglo tej želji.

(Slavjanski), slavni ruski pevec, ki je tudi v Ljubljani še v najboljšem spominu, odpotuje bajne dni s svojim pevskim zborom iz svoje domovine na razstavo v Čikagu. Moj potjo čez simo bode prejel koncerte po Nemčiji, Avstriji, Švici, Italiji, Franciji, Holandiji in Belgiji; na pomlad pride v Anglijo, na poletje v Ameriko, kjer bode na razstavi v Čikagu predil 100 koncertov.

(Bogata torgatev.) Kakor čitamo v zadnjem „Slov. Gospodaru“, ima gosp. Mlakar, posestnik v Hošnici, na nekem griču med Laporjem in Poličanami z vso umestjo in pridnostjo obdelan vinograd, ki se more meriti z najboljšimi ameriškimi nasadi na Bizelskem. Tako lepega in s tolikim grozdem obloženega traja ni daleč v okolici. Tukaj se vidi, da se stari vinogradi še morejo ohraniti seveda z velikim trudom. Gotovo bode ta vinorejec na enem oralu nabral do 16 polovnjakov mošta.

(Promenadni koncert) bode jutri opoldne v „Zvezdi“.

(Nesrečno žganje!) Minolo sredo se je Anton Misbar iz Zaloga pri Šmarini na Lanišču navlekel žganja. Prenesli so ga na skedenj, kjer so ga drugo jutro našli mrtvega.

Telegrami.

Dunaj, 29. oktobra. Cesar je danes dopoldne natančno ogledal vzgledno bolnišnico za kolerne bolnike prostovoljne rešilne družbe in izrekel popolno priznanje o namenu primerni vredbi.

Dunaj, 28. oktobra. Za azijsko koleru zboleli brodar Höck je danes umrl. Za ravno to boleznijo bolnemu dninarju Vodalu se pa boljša zdravje.

Črnovice, 29. oktobra. Odpoklicali so se od meje vojaki in žandarji, kateri so imeli nalog, zabranjevati izseljevanje. Izseljevanje je ponehalo. Od skupnega števila izselencev se jih je povrnilo kacij 200, to je večina. Več kmetov in gališkega cerkvenega agitatorja, so zaprli, ker se misli, da so prebivalstvo pregovarjali k izseljevanju.

Dunaj, 29. oktobra. Bivši kranjski deželni glavar vitez Kaltenegger je umrl.

Praga, 29. oktobra. Kaker poročajo „Narodni Listy“, razpustil se je mestni zastop v Vodňanu.

Lizabona, 29. oktobra. Angleška ladija „Rumania“ se je pri Fozarellu potopila. Od 55 potnikov in 67 mornarjev se jih je rešilo samo devet. Utonil je tudi kapitan.

Sevilla, 29. oktobra. Kraljevo zdravje se vedno boljša.

Umrli so:

27. oktobra. Uršula Bajda, tesarjeva vdova, 64 let, Gruberjeve ulice 3. Pneumonia.

V bolnišnici:

25. oktobra. Marija Opepek, gostija, 70 let, srčna hiba. — Jera Zupančič, delavčeva žena, 56 let, kap. — Uršula Derovšek, gostija, 78 let, Vitium cordis.

Tuji.

27. oktobra.

Pri **Maliču**: Höselmayer s soprogo, uradnik, z Oberwalda. — Weiss, uradnik, Endriess Reich, Glockner, Schagl Meilleg, sadjetrže, Mayer, Atlas, Part, Ritschol, Hirner, trgovci z Dunaja. — Makesch, trgovec, z Grada. — Knez Ferdinand Porcia, Spital na Dravi. — Stein, trgovec, iz Peterburga. — Brener, trgovec, iz Varaždina. — Zamarin, zasebnik z Grada. — Stahlschmidt, tovarnar, iz Ronzdorfa. — Turesany, potovalec. — Trebitsch, Effenberger, potovalec iz Brna. — Dr. Jelovšek, reg. zdravnik, iz Radovljice. — Modif pl. Neudorf Jaklitsch z sinah, z Kočevja. — Reichenau, Jellinek, potovalec iz Brna. — Hesselberger, zasebnik iz Minha.

Pri **Stonu**: Stern, trgovec z lesom, Günther, Schüller, Goldner, Klutz, trgovci z Dunaja. — Nagy, trgovec, iz Odenburga. — Fischer, posestnik, iz Kamnika. — Dr. pl. Zallinger, advokat, iz Schärdinga. — Cegnar, knjigovodja, iz Trsta. — Kainrath, stavbeni mojster, iz Wölsau. — Schönfeld, trgovec, iz Brna. — Plösch, potovalec, Schenker, potovalec, z Dunaja. — Resch s soprogo, železnični uradnik, iz Herpelja. — Schüller s soprogo, nadporočnik iz Celovca.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur
opazovanja	zrakomera	toplomera			
	pe Celzija	pe Celzija			
7. u. zjut.	742.9	-2.2	brezv.	megla	0.00
28. 2. u. pop.	739.6	-6.3	sl. svzh.	jasno	
9. u. zveč.	739.6	-8.6	sl. szap.	oblačno	
Srednja temperatura 4.1° za 4.4° pod normalom					

J. N. POTOČNIK,
krojaški mojster,
v Ljubljani, Kongresni trg, v uršulin-
skem poslopju, priporoča se osobito prečasti
duhovščini v natančno izdelovanje
duhovniških sukenj, talarjev itd.
V zalogi ima najboljšo in trpežno blago,
kakoršno se rabi za izdelovanje najraznejših
duhovniških oblek. Postrežba je uljudna, točna;
cene možno nizke. 363 26-13

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije in zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(12) 80 **zobozdravnik**
pri Hradskega mostu I. nadstr.

Janeza Dogan-a mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15
(v Medjatorvi hiši)
priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega
in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do
40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene
madrace 8 gld. 50 kr., pulte za mašne knjige itd.
Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami
zastonj in franko. 892 (24-13)

Najnižje cene

Ivan Kregar,

pasarski
in **LJUBLJANA,**
Poljanska
cesta št. 8,
poleg „Alojzije-
višča“

opozarja in toplo priporoča prečastiti duhovščini in
slavnim cerkvenim predstojništvom svojo novourejeno

pasarsko delalnico,

v kateri izdeluje v najraznovrstnejših oblikah in slogih
cerkveno orodje, kot: moštrance, ciborije, kelihe,
tabernakelne, svečnike, léstence itd. iz najtrše in naj-
zanestljivejše kovine, lično in cenó po poslatih uzorcih
ali lastnem načrtu. — Stare orodje popravlja in pre-
navlja, posrebuje in pozlatuje v ognji tudi strelodvne
esti po najnižji ceni. — Izvršeno blago pošlje dobro
spravljeno in poštne preste. 1592 52-45

100 četrtinjakov (1000 veder)
dobrega štajerskega
letošnjega vina

prodá

Anton Gregorič,

posestnik in posojilnični tajnik
v Ptuiju.

DOBRA KAVA

le s **Kathreinerjevo**
Kneippa sladno kavo
za dodatek. 463 13-9
Dobiva se povsod.
Pred ponaredbami se svari.

Založba tovarne

pri

Franu Detterju

v Ljubljani, na Starem trgu št. 1, nasproti železnemu mostu.

Tu se dobivajo vsake vrste

kmetijski stroji,

kakor: **slamorenice, mlatilnice, žito čistilni stroji** itd.

P. n. gospodinjam, krojačem in čevljarjem pa priporočam svoje izvrstne

šivalne stroje

prav po nizki ceni, za katere **pet let jamči** (garantira).

Vsakdo kdor je tu stroje kupoval, je bil zadovoljen, ter je izrekal zahvalo. Med drugim navedemo tu le sledečo:

Gospodu **Franu Detterju** v Ljubljani,

Šivalni stroj, kojega ste mi poslali, prav izvrstno, dobro in hitro dela, ter Vam moram reči, da ste mi boljši stroj poslali, kakor sem ga pričakoval, ter Vam s tem izrekam mojo zahvalo. Spoštovanjem

483 3-3

Ivan Stampfl, čevljar.

Brod na Kulpi, 24. sept. 1892.

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje s tem za leto 1892

osem cesar Franc-Jožefovih ustanov po 25 gld.
za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske.

Prošnje naj se vpošljejo zbornici **do 20. novembra t. l.** in priloži naj se jim od županijskega in občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prošitelj kaki obrt samostalno (na svojo roko) izvrševal, da zdaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 25. oktobra 1892.

510 3-2

Zaradi preselitve popolna

razprodaja

lesoreznega in košarskega blaga, kot:

Držala za brisače, za ključke, ure, časnike in pisala, kljuke za oblačila, stojala za smodke in pipe, posode za kadilce, konzole, mize in posode za cvetlice, keglji, svečniki, okviri za podobe in fotografije, živalske glave, srnji izveski, pljuvalniki, pipe za tobak, naustniki, ročaji, deščice za čaj, noži in vilice, čaše, igrače, godbene škatle, obroči in skledice za otirače, posodice za dišave, kasete za lepotežje in rokavice, pisala, krožniki, kapelice za svete podobe, križi, puščice za hostije itd. itd. Dalje koški za gospe, koški za cvetlice, delo, potovanje, stenski koški itd. Končno so na veliko izbiro raznovrstne palice v

I. kočevski hišni industriji.

Premovana na Dunaji 1890. F. Stampfl. Premovana na Dunaji 1890.

Ljubljana, Šellenburgove ulice 4, blizjale v Opatiji.

Edina prilika za primeren nakup po nizki ceni za

božična darila!

503 3-3

Po jako nižjih cenah!

Št. 20817.

Razglas

(500) (3-3)

mladeničem, ki stopajo v vojaško dōbo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora, ki bo 1893. leta, naznanja mestni magistrat ljubljanski sledeče:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, kateri so bili rojeni **1872., 1871. in 1870. leta**, se morejo zgledati v zapisanje tekom

meseca novembra letos

pri mestnem magistratu.

2. Mladeničem, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, je s seboj prinesiti dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zgledati stariši, varuhi ali pooblaščenec.

4. Oni, ki si mislijo izprostiti kako v §§ 31., 32., 33. in 34. vojnega zakona navedenih ugodnosti, imajo ali v mesecih **januarji in februarji 1893. leta** podpisati uradu, ali pa **najpozneje na dan glavnega nabora** naborni komisiji izročiti z listinami opremljene prošnje.

5. Oni, ki želijo, da se jim dovoli stava zunaj domačega stavnega okraja, morajo o priliki zgleditve izročiti z **listinami opremljene prošnje**. V takem slučaju je moči tudi istočasno zgledati in dokazati pravico do kake v §§ 31., 32., 33. in 34. vojnega zakona povedanih ugodnosti.

6. Dolžnost zgleditve imajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajočih v dejanski službi ali pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojske (vojne pomorstva) in so še stavodolžni.

7. **Kdor zanemari dolžnost zgleditve**, in sploh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv ali pa za dolžnosti, izvirajoče mu iz vojnega zakona.

Stavljence, kateri opusti propisano zgleditve, ko mu ni branila nikaka njemu nepremagljiva ovira, zakrivi se **prestopka § 35. vojnega zakona** in zapade globi od 5 do 100 gld., eventualno zaporni kazni od jednega do dvajset dni.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 17. oktobra 1892.

Župan: **GRASSELLI s. r.**

Cerkvena glasba.

Pet Tantum ergo

in

494 5-5

petero mašnih pesem

za mešan zbor zložil **Ig. Hladnik**, op. 17.

Cena 40 kr.

Prodaja: „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani, J. Krajc v Novem mestu in Fr. Norbert Gregl v Nazretu, Štajersko.

Svarilo.

462 13-9

Usojamo si p. n. občinstvo uljudno na to opozarjati, da se naša

Kathreinerjeva Kneipp-a sladna kava

nikoli odprta

ne prodaja, temveč v belih izvornih zavitkih z modrim tiskom po 1/2, 1/4, 200 in 100 gramov in našim podpisom in varstveno znamko, ki je tukaj zraven.

Pazi naj se posebno na naše varstveno znamko, kajti občinstvo se skuša slepiti z vsemi mogočimi ponaredbami. Papir, tisk in tekst se popolnoma ponaredi, samo podoba čistitega gospoda župnika in našega podpisu nemajo ponaredbe. Nikdo naj ne sodi Kathreinerjevo Kneippa sladno kavo, če ni dobil pristne v zavitku z varstveno znamko, ki je tu zraven.

Kathreinerjeve tovarne za sladno kavo
v Berlinu, na Dunaju in v Monakovem.

Kathreiner-jeva

Neprekosljiv dodatek kavi.

Kneippa
sladna
kava.

Dobiva se povsod.

Pristna samo
s to varstveno
znamko.
Pred ponared-
bami se sviri.

Bitka pri Kustoci.

V tukajšnji redutni dvorani je razstavljena

plastična podoba

bitke pri Kustoci

z dne 24. junija 1866. — Razstava je odprta vsak dan od 8. ure zjutraj do 5. ure popoldne.
Vstopnina ob delavnikih 20 kr., ob nedeljah in praznikih 10 kr.

509 9-2

MATIJA HORVAT,

čevlarski mojster,

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,

priporoča se prečast. duhovščini in sl. občinstvu v obila naročanja raznovrstnega

Obuvala

katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivo trpežnega blaga in po zahtevi od najfinejše do najprostejše oblike. 117 10-10

Cerkvena oprava,

priprosta in fina, izvršena v vseh slogih, dobi in naroča se pri

Leop. Tratniku

v Ljubljani, sv. Petra cesta 27. 267 52-28

Štev. 21.203

Ustanove.

Za tekoče leto podeliti ima **mestni magistrat ljubljanski** sledeče ustanove:

1. Jan. Bernardini-jevo v znesku gld. 80.35
2. Jurij Thalmeiner-jevo v znesku gld. 86.26
3. Jos. Jak. Schilling-ovo v znesku gld. 86.10
4. Jan. Jošt Weber-jevo v znesku gld. 90.92 do katerih imajo pravico hčere ljubljanskih meščanov, ki so uboge, poštenega vedenja in so se letos omožile.
5. Jan. Nik. Kraškovič-evo v znesku gld. 79.80 do katere ima pravico ubog kmet št. Peterske fare.
6. Jak. Ant. Fancoj-evo v znesku gld. 67.20 do katere ima pravico uboga, poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu.
7. od občinskega sveta ljubljanskega povodom srebrne poroke Njih Veličanstev osnovana ustanova za dekliško balo v znesku gld. 100.— Pravico do te ustanove imajo uboga, poštena in v ljubljansko mestno občino pristojna dekleta, ki so se letos omožila.
8. Jos. Feliks Sinn-ovo v znesku gld. 48.30 do katere imate pravico dve najbolj revni deklici iz Ljubljane.
9. II. Ant. Raab-ovo v znesku gld. 205.— Do ene polovice te ustanove ima pravico ubožna in poštena udova ljubljanskega meščana, do druge polovice pa ubožna, dobro vzgojena hči ljubljanskega meščana, ki se je letos omožila.
10. Mihael Pakič-evo v znesku gld. 120.— do katere imajo pravico ubogi obrtniki meščanskega stanu, ali pa njih udove.
11. Jan. Nep. Kovač-evo v znesku gld. 151.20 katero je razdeliti med štiri, v Ljubljani bivajoče revne očete ali udove matere, ki imajo po več otrok in ubožstva niso sami krivi.
12. Hel. Valentini-jevo v znesku gld. 84.— katero je razdeliti med otroke rojene v Frančiškanski fari v Ljubljani, ki nimajo starišev in še niso 15 let stari.
13. Ustanova za posle v znesku gld. 50.40 katero je razdeliti med štiri uboge posle, ki več delati ne morejo in so na dobrem glasu.

Prošnje za te ustanove uložiti je s potrebnimi prilogami vred pri podpisnem magistratu

do 30. novembra letos.

Magistrat deželne stolnega mesta Ljubljane,

dne 26. oktobra 1892.

Primerna darila!

priporoča uljudno

Fran Čuden,

urar,

prele **J. GEBÄ,**

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11,

ter vabi uljudno preč. duhovščino in sl. občinstvo na ogled svoje **velike izborne založbe** najraznovrstnejših

žepnih ur, zlatih, srebrnih in nikelnatih, stenskih ur z nihalom, ur s stojalom in ur budilnic (Weckeruhren), ur z godbo in godbenih valčkov v ličnih politiranih omaricah, raznovrstnih verižic, prstanov in uhanov.

Cene žepnim uram so naslednje:

Najfinejše nikelnate ure	od gld. 4.20 do	6.—
" srebrne ure s ključem	" 7.50 "	10.—
" srebrne remontoir-ure	" 7.50 "	12.—
" iste z dvojnimi oklepom	" 9.— "	18.—
" zlate ure za dame	" 16.— "	35.—
" zlate ure za gospode	" 24.— "	130.—

Garantiram povsem za poštenost pri meni kupljenega blaga; za zanesljivost mehanizma pa eno leto jamčim. — Cenjeni naročniki se mogó prepričati, da moje blago ni zamenjati z dunajskim tovarniškim blagom, vzlic temu, da prodajem dobro blago za res nizko ceno.

Popravila izvršujem točno in zanesljivo ter jamčim za dobro izvirbo — Vnanim naročnikom postrežem po želji z obratno pošto. 17-13. 205 38-31

Ilustrovani ceniki na željo gratis in franko.

Kathreinerjeva
Kneippa sladna kava,
najboljši dodatek h kavi,

prodaja prodajalcem na drobno po originalnih tovarniških cenah 461 13-9

JANEZ LUCKMANN v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 29. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 50 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 25 "
Zlata renta 4%, davka prosta	114 " 90 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 20 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	988 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	309 " 50 "
London, 10 funtov strl.	119 " 65 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 53 "
Cesarski cekini	5 " 70 "
Nemških mark 100	58 " 72 "

Dne 28. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	111 gld. 90 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 40 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152 " 25 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	186 " 25 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma	100 " 25 "
Kreditne srečke, 100 gld.	191 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " 30 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 50 kr.
Avstr. rubežnega križa srečke, 10 gld.	16 " 80 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	62 " 50 "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	58 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2775	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	96 " 25 "
Papirni rubelj	1 " 17 1/2 "
Laških lir 100	— " — "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za natančnejše kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4 1/2% galskega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Brezplačno shranjevanje in oskrbovanje

imovine.

Natančnejša pojasnila dajo se v naši povzetovalni pisarni ustno in pismeno.